

Reforma rynku audytorskiego w Unii Europejskiej – stanowisko KPMG

Rada i Parlament Europejski zatwierdziły w maju 2014 r. pakiet legislacyjny, zawierający Rozporządzenie oraz Dyrektywę, którego celem jest zreformowanie unijnego rynku usług audytorskich. Nowe przepisy weszły w życie 16 czerwca 2014 r., przewidziano jednak dwuletni okres przejściowy w zakresie ich stosowania. Oznacza to, że zaczną one obowiązywać w 28 państwach członkowskich UE od 17 czerwca 2016 r.

Nowe regulacje przynoszą wiele zmian, zarówno takich, które przyczynią się w sposób oczywisty do podniesienia jakości badania i zapewnienia solidnych ram dla niezależności biegłego rewidenta, jak i takich, które naszym zdaniem niekorzystnie wpłyną na koszty ponoszone przez spółki i na poziom konkurencji na rynku audytorskim. Popieramy wprowadzenie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej jako standardów badania sprawozdań finansowych, rozszerzenie zakresu raportu biegłego rewidenta i wzmocnienie roli niezależnych Komitetów Audytu. Uważamy, że inicjatywy te pozytywnie wpłyną na jakość badania sprawozdań finansowych.

Pozostałe zmiany, w tym obowiązkowa rotacja firm audytorskich i istotne ograniczenia w zakresie świadczenia usług innych niż badanie sprawozdań finansowych („usługi nieaudytowe”), w naszej ocenie, ograniczą możliwości wyboru dla akcjonariuszy, podnosząc tym samym koszty prowadzenia działalności i poziom złożoności procesu badania.

Poniżej przedstawiamy kluczowe wymogi nowych regulacji

Jednostki Zainteresowania Publicznego (JZP)

- Rozporządzenie dotyczy ustawowych badań sprawozdań finansowych JZP.
- Definicja JZP obejmuje wszystkie mające siedzibę w UE jednostki, niezależnie od ich rozmiaru, które (i) są emitentami papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, (ii) są instytucją kredytową lub (iii) zakładem ubezpieczeń. Poszczególne kraje członkowskie mogą rozszerzyć definicję JZP o inne jednostki.

Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej (MSRF)

- Komisja Europejska została upoważniona do wdrożenia MSRF w Unii Europejskiej.

Raport biegłego rewidenta

- Rozporządzenie zawiera nowe wymogi dotyczące raportu biegłego rewidenta, które znacznie rozszerzają jego zakres. Zmiany nakierowane są na poprawę zrozumienia przez inwestorów procesu badania i dokonanych w jego trakcie kluczowych osądów.

Komitety Audytu

- Komitet Audytu zobowiązany będzie do zatwierdzania wszystkich dozwolonych usług nieaudytowych, co winno być poprzedzone oceną zagrożeń dla niezależności biegłego rewidenta i podjętych kroków zaradczych. Komitety Audytu będą mogły również przekazywać wytyczne odnośnie świadczenia usług podatkowych i usług wyceny, w przypadku, gdy dane państwo członkowskie skorzysta z opcji zezwolenia na ich świadczenie przez biegłego rewidenta jednostki.

- Rozporządzenie wprowadza wymóg sporządzania przez biegłego rewidenta dodatkowego sprawozdania dla Komitetu Audytu obejmującego informacje na temat badania oraz zagrożeń dla kontynuacji działalności przez jednostkę. Państwa członkowskie mogą wprowadzić dodatkowe wymogi w tym zakresie.

Ograniczenia w świadczeniu usług nieaudytowych

- Rozporządzenie zawiera listę tzw. usług zakazanych, tj. takich, których biegły rewident badający sprawozdanie finansowe JZP nie może świadczyć zarówno w stosunku do samej badanej jednostki, jak i jej jednostki dominującej ani żadnej jednostki przez nią kontrolowanej w ramach UE. Ograniczenie to dotyczy wszystkich podmiotów należących do sieci biegłego rewidenta.
- Usługi zakazane obejmują, między innymi, usługi zapewnienia zgodności z regulacjami podatkowymi, doradztwo podatkowe, usługi z zakresu wycen i corporate finance. Państwa członkowskie mogą zezwolić na świadczenie wybranych usług podatkowych i usług z zakresu wycen, pod warunkiem, że nie mają one bezpośredniego wpływu na badane sprawozdanie finansowe lub gdy wpływ ten jest nieistotny.
- Obostrzenia wynikające z Rozporządzenia wykraczają swym zakresem poza ograniczenia obecnie obowiązujące w wielu państwach członkowskich UE, jak również poza międzynarodowe wymogi niezależności zawarte w Kodeksie etyki zawodowych księgowych Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (IESBA) oraz reguły niezależności ustanowione przez amerykańską Komisję Papierów Wartościowych i Giełd (SEC).
- Zakazem objęte są również usługi zabronione świadczone w roku obrotowym bezpośrednio poprzedzającym okres, którego dotyczy badanie ustawowe biegłego rewidenta („czysty okres”), w odniesieniu do usług opracowywania i wdrażania procedur kontroli wewnętrznej lub procedur zarządzania ryzykiem związanych z przygotowaniem i/lub nadzorem nad informacjami finansowymi, bądź usług projektowania i wdrażania systemów dotyczących informacji finansowej.
- Całkowite wynagrodzenie z tytułu świadczenia dozwolonych usług nieaudytowych zostało ograniczone do poziomu 70% wynagrodzenia za badanie ustawowe.
- Państwa członkowskie mają możliwość rozszerzenia katalogu usług zakazanych oraz zastosowania bardziej restrykcyjnego niż 70% limitu wynagrodzenia.

Obowiązkowa rotacja firm audytorskich

Każda spółka spełniająca definicję JZP zobowiązana jest dokonać zmiany badającej ją firmy audytorskiej najpóźniej po 10 latach, przy czym państwa członkowskie mogą ustalić krótszy maksymalny okres trwania zlecenia.

- Państwo członkowskie może zezwolić na wydłużenie okresu rotacji do (i) maksymalnie 20 lat, jeśli firma audytorska wybrana została w drodze procesu przetargowego po zakończeniu pierwszego dziesięcioletniego okresu trwania zlecenia lub do (ii) maksymalnie 24 lat, w przypadku, gdy do ustawowego badania sprawozdania finansowego wybrano więcej niż jednego biegłego rewidenta.
- Grupy kapitałowe z jednostką dominującą spoza UE, posiadające w swojej strukturze jednostki zależne o statusie JZP zlokalizowane w UE, będą zobowiązane do rotacji audytora tych jednostek zależnych.

Przepisy przejściowe

- Datą wejścia w życie nowych regulacji jest 16 czerwca 2014 r. Państwa członkowskie UE zobowiązane są do zastosowania regulacji nie później niż w ciągu 2 lat od daty wejścia w życie – tj. najpóźniej od 17 czerwca 2016 r.
- W odniesieniu do wymogów obowiązkowej rotacji firm audytorskich przewidziano szczegółowe przepisy przejściowe wchodzące w życie stopniowo od 2014 r.

Stanowisko KPMG

Od początku debaty i rozpoczęcia procesu legislacyjnego w ramach UE konsekwentnie wspieraliśmy, jako firma, te regulacje, które sprzyjają poprawie jakości badania sprawozdań finansowych, wzmocnieniu ładu korporacyjnego i promowaniu większej przejrzystości dla wszystkich zainteresowanych stron. W szczególności są to:

1. Standardy badania i raport biegłego rewidenta

- Przyjęcie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej będzie krokiem w kierunku zapewnienia większej spójności w ramach UE.
- Popieramy rozszerzenie zakresu raportu biegłego rewidenta; wprowadzone wymogi są zasadniczo zgodne z innymi inicjatywami podejmowanymi na szczeblu międzynarodowym, na przykład pracami Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB).

2. Wzmocnienie roli Komitetów Audytu

- Popieramy wszelkie inicjatywy zmierzające do wzmocnienia roli Komitetu Audytu. Wspieramy silne, niezależne Komitety Audytu. Jesteśmy przekonani, że silne i niezależne Komitety Audytu powinny aktywnie angażować się w ocenę jakości badania sprawozdań finansowych i niezależności biegłego rewidenta, łącznie z zatwierdzeniem usług nieaudytowych.
- Dodatkowo sprawozdanie biegłego rewidenta dla Komitetu Audytu zwiększy przejrzystość procesu badania, poprawiając jednocześnie świadomość członków Komitetu Audytu poprzez skupienie uwagi na kluczowych kwestiach związanych z badaniem.

3. Wzmocnienie nadzoru audytowego i komunikacja z regulatorami odpowiedzialnymi za nadzór ostrożnościowy

- Popieramy utworzenie nowego Komitetu Europejskich Organów Nadzoru Audytowego (KEONA), który, jak wierzymy, przyczyni się do promowania większej spójności w ramach UE.
- Efektywna, trójstronna komunikacja pomiędzy biegłym rewidentem, bankami i regulatorem odpowiedzialnym za nadzór ostrożnościowy, obejmująca główne instytucje finansowe, powinna przyczynić się do poprawy ogólnych ocen ryzyka dokonywanych przez Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego i promować większą przejrzystość w zakresie kwestii systemowych w UE, identyfikowanych w trakcie badania sprawozdań finansowych „Istotnych Systemowo Instytucji Finansowych”.

Doceniając szereg pozytywnych aspektów nowych regulacji, zwracamy także uwagę na te, które naszym zdaniem stoją w sprzeczności z założeniami reformy – poprawą jakości badania sprawozdań finansowych, zwiększeniem możliwości wyboru i ograniczeniem koncentracji rynku.

W wielu obszarach nowe regulacje doprowadzą do odwrotnego niż zakładano skutku, tj. wzrostu kosztów działalności, ograniczenia alternatyw i braku spójności pomiędzy Europą a resztą świata.

1. Obowiązkowa rotacja firm audytorskich w połączeniu z ograniczeniami w zakresie świadczenia usług nieaudytowych

- Uważamy, że obowiązkowa rotacja firm audytorskich ograniczy możliwości wyboru dostępne na rynku poprzez uniemożliwienie dotychczasowemu biegłemu rewidentowi uczestniczenia w przetargu; zwracamy uwagę na fakt, iż uczestnictwo w przetargu pozostałych firm audytorskich może również być niemożliwe ze względu na zaostrzone ramy świadczenia usług nieaudytowych.

2. Regulacyjny „patchwork” w ramach UE

- Rozporządzenie zawiera 21 opcji, których wybór i zastosowanie leży w gestii każdego z państw członkowskich. Elastyczność ta wiąże się jednak z ryzykiem powstania regulacyjnego „patchworku” wymogów w ramach Unii Europejskiej, co niepotrzebnie skomplikuje środowisko regulacyjne i podniesie koszty dla przedsiębiorstw i ich audytorów w UE.

3. Brak spójności z obowiązującymi międzynarodowymi standardami

- Nowe unijne zasady dotyczące niezależności faktycznie zakazują świadczenia usług nieaudytowych, które są dozwolone zgodnie z innymi obowiązującymi zasadami, takimi jak Kodeks etyki zawodowych księgowych Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych. Brak spójności z zasadami obowiązującymi poza UE przyczyni się do wzrostu kosztów i poziomu złożoności prowadzenia działalności gospodarczej w Europie.

4. Zasięg terytorialny

- Pomimo, iż Rozporządzenie UE jest zasadniczo skierowane do jednostek działających w UE, nowe wymogi będą też miały wpływ na działalność grup kapitałowych z jednostkami dominującymi spoza UE. Dla przykładu, unijna definicja JZP wpłynie na zlokalizowane w UE jednostki zależne poza-unijnych jednostek dominujących w zakresie, w jakim te jednostki zależne są instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń bądź emitentami instrumentów dłużnych lub kapitałowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym w UE. Jeśli jednostki te spełnią definicję JZP w UE, zastosowanie wobec nich będą miały wszystkie opisane powyżej wymogi.

Dostosowanie i wdrożenie omawianego pakietu legislacyjnego znajduje się obecnie w gestii rządu każdego z 28 państw członkowskich.

KPMG, działając w interesie publicznym, deklaruje gotowość współpracy z regulatorami, rządami i przedsiębiorcami, w celu zapewnienia jak najbardziej efektywnego wdrożenia nowych regulacji.

KPMG Poland

Znajdź nas:

kpmg.pl

youtube.com/kpmgpoland

facebook.com/kpmgpoland

twitter.com/kpmgpoland

linkedin.com/company/kpmg_poland

kpmg.com/pl/app

itunes.com/apps/KPMGThoughtLeadership

itunes.com/apps/KPMGPolandCareer

Biura KPMG w Polsce

Warszawa

ul. Chłodna 51

00-867 Warszawa

T: +48 22 528 11 00

F: +48 22 528 10 09

E: kpmg@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 18

60-829 Poznań

T: +48 61 845 46 00

F: +48 61 845 46 01

E: poznan@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a

80-219 Gdańsk

T: +48 58 772 95 00

F: +48 58 772 95 01

E: gdansk@kpmg.pl

Łódź

ul. Piłsudskiego 22

90-051 Łódź

T: +48 42 232 77 00

F: +48 42 232 77 01

E: lodz@kpmg.pl

Kraków

al. Armii Krajowej 18

30-150 Kraków

T: +48 12 424 94 00

F: +48 12 424 94 01

E: krakow@kpmg.pl

Wrocław

ul. Bema 2

50-265 Wrocław

T: +48 71 370 49 00

F: +48 71 370 49 01

E: wroclaw@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 34

40-028 Katowice

T: +48 32 778 88 00

F: +48 32 778 88 10

E: katowice@kpmg.pl

kpmg.com/pl/ACI

© 2014 KPMG Sp. z o.o. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nazwa i logo KPMG oraz hasło „cutting through complexity” są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami.